

Стенографски дневник

НА

5. заседание

Вторник, 19 ноември 1946 г.

(Открито в 15 ч. 30 м.)

Председателствава председателят Васил Коларов, Секретари: Йордан Чобанов и Яна Янев

СЪДЪРЖАНИЕ:

Съобщения:	Стр.	Говорили:	Стр.
Съобщение от председателя, че народният представител Цонко Гаврилов Цонков се е поминал. Почитане паметта му със ставане на крака	51	Димитър Цветков	51
Отпуски	51	Докладчик д-р Иван Пашов	52, 53, 57
По дневния ред:		Ангел Държански	52
Доклад на комисията по правилника за вътрешния ред. (Второ четене — продължение на докладването и приемане)	51	Георги Димитров	53
		Тачо Даскалов	56
		Йордан Ковачев	56
		Дневен ред за следващото заседание	60

(Влиза председателят Васил Коларов, посрещнат с ръкопескация и ставане на крака от мнозинството)

Председател Васил Коларов: (Звъни)
(Влиза народният представител Георги Димитров, посрещнат със ставане на крака и ръкопескация от мнозинството)

Има нужното число народни представители. Обявявам заседанието за открито. (Става прав)

Г-да народни представители! В петък се е поминал нашият колега народен представител Цонко Гаврилов Цонков, избран от Провадийската избирателна колегия. Моля да почетем паметта му със ставане на крака. (Всички народни представители стават прави).

(От заседанието отсъствуват следните народни представители: Анастасия Василева, Ангел Коев, Атанас Николов, Атанас Биволарски, Билиял Дурмизов, Борис Костов, Борис Маринов, Борис Стефанов, Васил Караджов, Вичо Атанасов, Вълчо Цанков, д-р Вара Златарева, Георги Връбчев, Георги Кръстев, д-р Георги Петков, Господин Пеев, Гочо Грозев, Димо Костадинов, Желю Ивизов, Иван Димитров, Костадин Денев, Коста Крачанов, Мария Маринов, Петко Стоенчев, Петър Бобчев, Петър Ковачев, Петър Пеегелов, Сава Дълбоков, Светла Даскалова, Сотир Колев, Стефан Цанов, Стою Неделчев, Титко Чернокослев, Тодор Танев, Тодор Найденов, Хафус Генджев, Христо Пунев, и Янко Димитров).

Председателството е разрешило отпуски на следните народни представители:

Анастасия Василева Вълкова — 10 дни по болест, Билиял Муратов — 2 дена, Борис Маринов — 2 дена, Господин Димов Господинов — 1 ден, Коста Колчанов — 30 дни по болест, Младен Биджов — 1 ден, Стефан Цанов — 11 дни, Рачо Йонков Домусчиев — 30 дни и Светла Райкова Даскалова — 4 дни.

Съобщавам на г-да народните представители, че при определянето на заместниците на някои от г-да народните представители, които са избрани в повече от една избирателна колегия, са допуснати две грешки, които следва да се направят, а именно:

1. От Сливенската избирателна колегия на мястото на Цола Драгойчева идва Христо Георгиев Куртев, следващ по списъка, а не Добри Шилиянов Кавлаков, който е подгласник. Последният се заличава от списъка.

2. От Софийската селска избирателна колегия на мястото на Трайчо Костов идва Кръстан Лашов Раковски, следващ по списъка. По-късно той е избран в друга избирателна колегия и се отказва от мястото си в Софийската селска избирателна колегия, замества го следващият по списъка Витан Цветанов Андреев.

Заличава се от списъка погрешно посоченият като заместник на Трайчо Костов в Софийската селска избирателна колегия Георги Велков Шопов.

На мястото на починалия народен представител от Провадийската избирателна колегия Цонко Гаврилов Цонков идва следващата по списъка Йорданка Славова Долапчиева.

Минаваме към дневния ред на дневното заседание:

Продължение доклада на комисията по проекто-правилника за вътрешния ред на Великото народно събрание.

Има думата докладчикът.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (От трибуната): Г-жи и г-да народни представители! Започвам с доклада на глава осма. (Чете).

„Глава VIII

Запитвания и питания.“

Председател Васил Коларов: Поставям на гласуване заглавието на глава VIII от правилника. Моля г-да народните представители, които приемат заглавието на глава VIII, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): В чл. 72 няма изменения. (Чете)
„Чл. 72. Всеки народен представител, който иска да направи запитване (интерпелация), трябва да го поднесе на председателя писмено и преди още да е започнал дневният ред. Председателят съобщава запитването веднага или в най-близкото заседание, без да е задължен да го прочете изцяло.

Правителството до една седмица съобщава на Събранията коя дата определя за разискване на запитването. То може да поиска отлагане на разискването на запитването и без да определи дата. В тоя случай се иска съгласието на Събранията. Последното може да откаже отлагането и да определи дата за разискване на запитването.

Запитвания от народен представител към народен представител са забранени.“

Председател Васил Коларов: По чл. 72 е постъпило предложение от народния представител Димитър Цветков (Чете):

„Цялата алинея втора да приеме следната нова редакция: Председателят на Събранията, в съгласие с правителството, не по-късно от една седмица от постъпването на запитването съобщава датата на разискването по него. Тая дата не може да бъде по-късно от един месец от постъпването на запитването.“

Има думата народният представител Димитър Цветков, за да обоснове своето предложение.

Димитър Цветков (ЗНП): Уважаеми г-жи и г-да народни представители! Съображението, което ме движи да направя това предложение за изменение на алинея втора от чл. 72 на проекто-правилника, е да се даде спешност. Често се случва правителството да дава своите отговори доста късно. А има запитвания, които са от доста важен характер, и отговорът на тях запитвания от страна на правителството, даден колкото е възможно по-скоро, би допринесъл, както за успокоение на обществото, така също и за правилно разрешение на някои въпроси от общонароден характер.

И затова именно в предложението, което току-що бе прочетено от многуважаемия председател на Народното събрание, се поставя едно ограничение за правителството — правителството да няма тая възможност да отлага отговора, който то е длъжно да даде на народното представителство.

Известно ви е, че чрез запитването народните представители упражняват контрол върху дейността на изпълнителната власт. И тъй наречената министерска отговорност се поставя в движение именно чрез тоя инструмент — запитването.

Аз си спомням, уважаеми г-да народни представители, и нека ми бъде позволено от вас да наведа случая с едно запитване от 1933 г. по повод масовите убиения тогава на железничари и разстройването на целия железничарски стълб. Беше направено най-напред питане от народните представители — доколкото си спомням — Стоян Омарчевски и Григор Чермуджиев. Те не бяха доволни от отговора, който даде тогава уважаемият министър Стоян

Костурков, и превърнаха своето питане в запитване. Обаче отговорът на уважаемия министър, тогава Стоян Костурков, не беше даден в течение на много време и това даде повод за едно страшно брожение в средите на железничарите и разстрои извънредно много службите.

Следователно, с предложението да се постави ограничение на правителството, да даде то своя отговор в един месец, ние целим именно да направим от запитването един рационален инструмент за контрол върху изпълнителната власт. Аз смятам, че е достатъчен един месец за правителството, за да направи съответните справки, защото обикновено запитвания се правят не по въпроса, които са никому неизвестни, а по въпроси, които са станали вече известни почти на цялото общество.

И аз ви моля, уважаеми г-жи и г-да народни представители, да се съгласите да стане това пререквизиране на алинея втора от чл. 72.

Председател Васил Коларов: Има думата по този въпрос докладчикът на комисията.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): Г-жи и г-да народни представители! В комисията по този член станаха много обширни разисквания и там се прие текстът така, както аз ви го докладвах. Там се взеха пред вид всички съображения, които господата от опозицията навеждаха, защо именно трябва да се тури ограничение на срока, в който правителството трябва да отговори на запитванията. Те навярно забравят едно нещо: че ние не сме във фашистско управление, а сме народно, отечественофронтовско управление и че ние в нашата програма имаме поставено началото, да вървим по един действително делови и творчески път. Ние ще искаме да творим. Но сега да туряме тук ограничение на правителството, да го ограничаваме непременно в този срок то да даде своя отговор — това не е необходимо, защото може един запитвач чисто и просто злоумишлено да поставя въпроси за разискване пред Народното събрание, а правителството да няма тази възможност да събере необходимите данни и доказателства, които трябва да изложи тук това, в този срок, който се предлага.

Освен това, във втората алинея чл. 72 е казано, че, ако правителството не се съгласи и не определи дата за отговор на запитването, то Народното събрание е властно да реши въпроса. И ние тук всички народни представители сме именно за това: да създаваме мероприятия за благоденствието на нашия народ, и затова ще вървим с бързо темпо напред.

Ето защо аз не съм съгласен да се измени текстът на чл. 72 от проекта. (Ръкоплескания от мнозинството)

Председател Васил Коларов: Поставям на гласуване най-напред предложението на г-н Димитър Цвятков за изменение на втората алинея от чл. 72.

Моля, г-да народните представители, които са съгласни с предложението на г-н Цвятков за изменение на алинея втора от чл. 72, да вдигнат ръка.

Недялко Атанасов (ЗНП): Г-н председателю! Вие измените една практика на Парламента. Не е това практиката на Парламента. Най-напред се гласува докладният от докладчика текст, а след това се гласуват предложенията. (Смях сред мнозинството и възгласи „Е-е-е“!) Да, да, така е! (Оживление сред мнозинството)

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Недялко Атанасов (ЗНП): (Към мнозинството) Смейте се ние! Парламентарната практика ще я усвоите, щете-не-щете!

Докладчик д-р Иван Пашов (к): Ние ще си създадем парламентарна практика.

Председател Васил Коларов: Искам да напомня на г-н Недялко Атанасов, че аз постъпих съгласно установената парламентарна традиция, а именно: тогава, когато, има едно частично предложение за изменение на един общ текст, в такъв случай поставя се на гласуване това частично предложение по-напред.

Петко Стоянов (нез): Г-н председателю! Досега всички предложения бяха частични.

Председател Васил Коларов: Така е правилото.

Недялко Атанасов (ЗНП): Грешка е. Сега ще я изправим.

Председател Васил Коларов: Прочее, моля г-да народните представители, които са съгласни с предложението на народния представител г-н Димитър Цвятков за изменение на алинея втора от чл. 72, да вдигнат ръка. Малцинство, Събранието не приема. (Смях сред мнозинството)

Поставям на гласуване чл. 72 тъй, както той се докладва от докладчика и както е приет от комисията.

Моля г-да народните представители, които са съгласни с чл. 72 от правилника, както се докладва, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се. (Ръкоплескания от мнозинството)

Докладчик д-р Иван Пашов (к): В текста на член 73 от правилника комисията внесе изменение само относно времето, което се дава на запитвача, като го увеличи от половин час на 45 минути, а времето на народните представители, които биха вземали думата по запитването — от 1/4 час на 20 минути. И новият текст на чл. 73 става така: (Чете)

„Чл. 73. В деня, означен за разискване на запитването, запитвачът има право да го развие в продължение най-много на 45 минути. След отговора на министъра, освен запитвачът, могат да се изкажат още по един от всяка парламентарна група, всеки най-много до 20 минути.“

Председател Васил Коларов: Поставям на гласуване. Моля, г-да народните представители, които са съгласни с чл. 73, както той е изменен от комисията, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): Трябва да се отбележи, че опозицията не гласува, макар че това беше тяхно предложение! (Смях от мнозинството)

В чл. 74 няма изменение. (Чете):

„Чл. 74. Никакъв мотивиран дневен ред върху запитването не може да се предложи, ако не е направен писмено и връчен на председателя.“

Председател Васил Коларов: Моля, г-да народните представители, които са съгласни с чл. 74 от правилника, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): В чл. 75 няма изменение. (Чете)

„Чл. 75. Предложение за минаване чисто и просто на дневен ред, ако се поиска от някого, се гласува на първо място.“

Председател Васил Коларов: Моля, г-да народните представители, които са съгласни с чл. 75 от правилника, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): В чл. 76 няма изменение. (Чете):

„Чл. 76. Ако предложението за минаване чисто и просто на дневен ред не се приеме, председателят полага на гласуване мотивирания дневен ред. В случай че са предложени няколко мотивирани дневни редове, председателството полага на гласуване най-напред онзи дневен ред, който е приет от правителството или съответния министър, а останалите — по реда на постъпването им.“

Председател Васил Коларов: Моля, г-да народните представители, които са съгласни с чл. 76 от правилника, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): В чл. 77 няма изменение. (Чете):

„Чл. 77. Ако онзи, който е направил запитването, го оттегли, всеки народен представител може да поеме и поддържа същото запитване.“

Председател Васил Коларов: Моля, г-да народните представители, които са съгласни с чл. 77 от правилника, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): В чл. 78 няма изменение. (Чете)

„Чл. 78. Питания от народните представители могат да се отправят към министрите и към бюрата на Великото народно събрание също в писмена форма. Председателят уведомява Събранието за съдържанието на постъпилите питання при започване на заседанието. На питането се отговаря в същото или в едно от следващите заседания.“

Четенето на писменото питане не може да трае повече от 1/4 час.

Министърът може да заяви, че не намира за уместно да отговори на някое питане.

Народният представител, който е направил питането, има право да заяви пред Събранието, че е доволен или не от дадения му отговор.

Председател Васил Коларов: По чл. 78 са постъпили две предложения.

Първото предложение е от народния представител г-н Петко Търпанов, който предлага, алинея трета на чл. 78 да се измени така: „Министърът е длъжен да отговори на питането. Той може да премълчи под своя отговорност за таква работи, които, ако се разгласят, биха увредили на държавните интереси.“

Второто предложение е от народния представител г-н Ангел Държански, който предлага да се заличи алинея трета на чл. 78. А тя гласи: „Министърът може да заяви, че не намира за уместно да отговори на някое питане.“

Петко Търпанов (с): Г-н председателю! Аз оттеглям моето предложение и се присъединявам към предложението на г-н Държански.

Председател Васил Коларов: Имате думата, г-н Държански.

Ангел Г. Държански (ЗНП): (От трибуната) Г-да народни представители! Въпросът е преди всичко конституционен. Поради обстоятелството обаче, че по парламентарна традиция е прието той да намери своето разрешение и в правилниците за вътрешния ред на парламентите и понеже и у нас е усвоена тази парламентарна традиция, аз смятам, че правилно този въпрос е засегнат от разглеждания проекто-правилник за вътрешния ред на Великото народно събрание.

Г-да съдии! ... (Оживление)

Георги Димитров (к): Неправилни адвокати!

Ангел Г. Държански (ЗНП): Г-да народни представители! Народното събрание има, независимо от своите чисто законодателни функции, още и други такива, именно контролни функции — да контролира изпълнителната власт в лицето на правителството и на неговите органи. Касае се, значи, в случая до така наречената политическа отговорност на министрите, която се изразява преди всичко чрез питанията и запитванията. Борбата за парламентаризъм е преди всичко борба за прокарване на началото на политическата отговорност на министрите. Тази борба, която е минала през много перипетии в продължение на векове, е успяла най-после към края на ХVІІІ столетие да наложи прокарването на един постоянен институт в парламентарния живот на държавите, а именно политическата отговорност на министрите пред парламентите.

В по-старо време министрите са били отговорни изключително пред своя единствен господар на времето — монарх. Лека-полека обаче се е стигнало до положението, че министрите стават отговорни не само пред монарха, но и пред Народното събрание, както това е отразено в чл. 153 от търновската конституция. Днес, когато българският народ среща вече този отживял и потънал в престъпления чрез своите представители институт, министрите и формално, и фактически остават и трябва да останат отговорни единствено пред Народното събрание. В този направление са водени епохални борби у нас срещу личния режим, при който царят можеше по свое лично усмотрение да сменява правителствата, респ. министрите и да ги заменя със свои нему удобни такива. С това положение в България е вече ликвидирано. Остава сега политическата отговорност на министрите в републиканска България да бъде така регламентирана, че да бъде истинска, действителна политическа отговорност, а не само едно пожелание, което няма да получи един реален израз и което може да бъде осуетено много лесно с едно само едностранно пожелание, често пъти и капсизно, на съответния министър.

Това начало е прокарано вече в чл. 107 от търновската конституция, където е казано следното: „Членовете на Събранията имат право да правят на правителството запитвания, а надлежните министри са длъжни да отговарят на тях запитванията“. Трябва да се подчертае, г-да народни представители, че тази конституция не прави разлика между питаня и запитвания, а чисто и просто еднакво третира питаня и запитванията. Това постановление на чл. 107 от конституцията е намерило отражение във всички досегашни правилници за вътрешния ред на Народното събрание. Така например в правилниците от 1901, от 1909, от 1926 г. и много други стои следното постановление: „Надлежните министри са длъжни да отговарят на тях питаня най-късно до следващото заседание“. Едва в правилника от 1938 г., гласуван от първото наше фашистко Народно събрание, се прави вече едно отстъпление от това положение, и там се усвоява онова, което намира сега място и в предложението ни проект. То в същност е било прието и в правилника на миналото XXVI обикновено Народно събрание — така както е точно текстът на алинея трета на чл. 78 от сегашния правилник — „министърът може да заяви, че не намира за уместно да отговори на някое питане.“

Недялко Атанасов (ЗНП): Фашистският текст!

Ангел Г. Държански (ЗНП): Прави се един завои, г-да народни представители, едно отстъпление от това извоювано с дългогодишни борби право на Народното събрание; дава се възможност, значи, на министъра често пъти да осуетява това право на Народното събрание.

Господата от 1938 г. се позовават, но свършено неудачно, на чл. 92 от конституцията, който третира свършено друга материя. Там се уреждат случаите, когато Народното събрание, респ. съдните членове на Събранията имат право да отправят известни питаня досежно конкретно сложен въпрос по някой законопроект, например, по някое междудържавно съглашение и т. н., и когато е дадено право на министъра, ако той намери, че отговорът му евентуално би повредил на държавните интереси, да замъли отговора на едно такова питане. Текстът обаче на алинея трета от чл. 78, който нашата група чрез мен предлага да се заличи, е в противоречие с онова, което стои в чл. 107 от търновската конституция. Ще ми се възрази веднага: търновската конституция е отживяла своето време, тя вече не съществува. Макар че не споделям това разбиране, аз веднага ще ви възразя: в проекта, който имаме за нова конституция на Народната република България, има един текст — чл. 43, който казва: „Всеки народен преставител има право да отправя питаня и запитвания до правителството и членовете му и последните са длъжни да отговарят в срока, предвиден в правилника за вътрешния ред.“

Ето, г-да народни представители, как съставителите на този проект за нова конституция са разбирали този въпрос — свършено правилно. И аз смятам, че днес, когато се говори за върховенството на народа и се издига максимата, че всяка власт изхожда от народа, такова едно ограничение на правата на Народното събрание и такова едно връщане по-скоро назад ще бъде свършено неоправдано.

Г-да народни представители! С тях няколко думи нашата парламентарна група чрез мен моли да се съгласите да бъде заличена алинея трета на чл. 78, защото, ако остане това положение, в същност от парламентарния контрол и от политическата отговорност на министрите може да остане само една фикция. (Ръкоплескания от опозицията)

Председател Васил Коларов: Има думата докладчикът, за да отговори на това предложение.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): Г-жи и г-да народни представители! Аз ще поддържам текста така, както е предложен от

комисията. Съображенията, които се излагат тук от страна на г-н Държански, смятам, че не са издържани. Представете си, че се повдигне един въпрос, по който министърът не може да отговори, защото има известни държавнически съображения за това.

Ангел Г. Държански (ЗНП): Питането ще се обърне в запитване и министърът тогава е длъжен да отговори.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): Но по правилника народен представител, който е отправил едно питане към даден министър, може, ако този министър не желае да му отговори — предвидено е това — да обърне своето питане в запитване и тогава ще-не-ще правителството ще постави този въпрос в Народното събрание ще има да се занимае с него. Това от една страна.

От друга страна, г-н Държански казва, че правителството, министрите трябва да отговарят пред Народното събрание. Ами г-жи и г-да народни представители, даже в новия проект за конституция не само се казва, че министрите са отговорни, но изрично се казва, че те отговарят само пред народа, пред Народното събрание, пред избраниците на народа. Ами че министър-председателят се избира от Народното събрание, той всецяло зависи от Народното събрание. Народното събрание държи в своите собствени ръце властта. Властта е от народа и за народа.

Ето защо аз поддържам текста така, както е.

Крум Славов (сЛ): А когато искаме да я направим реалност, вие отбягвате.

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Георги Димитров (к): Г-н председателю! Искам думата.

Председател Васил Коларов: Имате думата.

Георги Димитров (к): (От трибуната. Посрещнат с продължителни ръкоплескания от мнозинството) При обсъждането на проект-правилника за вътрешния ред на Великото народно събрание ние сме свидетели на една недостойна обструкция от страна на опозиционните представители. Направиха се много необосновани предложения, които нямат никакъв резон. Но аз считам, че няма никакъв смисъл и никакво основание от наша страна, да се допускат в правилника такива положения, които нямат вода във воденицата на нашата реакция и на враговете на нашия народ. (Ръкоплескания от мнозинството)

Предложението, което се направи от страна на г-н Държански, имз резон, може да се счете основателно, и аз предлагам, алинея трета на чл. 78 от проект-правилника да се заличи. (Ръкоплескания от мнозинството и от опозицията) Моля Народното събрание да се съгласи с това предложение. (Ръкоплескания от мнозинството и от опозицията. Оживление сред опозицията)

От опозицията: Как се чувствава сега докладчикът?

Председател Васил Коларов: (Звъни) Поставям на гласуване най-напред предложението на народния представител г-н Георги Димитров.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): За да се даде възможност на опозицията да види, ...

От опозицията: Е-е-е! (Смях)

Докладчик д-р Иван Пашов (к): ... че вие държим да сътрудничим в това Велико народно събрание (Ръкоплескания от опозицията), от името на комисията заявявам, че съм съгласен да се заличи тази алинея трета на чл. 78. (Ръкоплескания от опозицията)

Константин Русinov (к): Ще видим, дали ще го гласува опозицията.

Председател Васил Коларов: Щом комисията е съгласна с това предложение, ще поставя на гласуване предложението на комисията — текста на чл. 78 изцяло, без алинея трета.

Моля г-да народните представители, които са съгласни с чл. 78 от правилника, кито се премахне алинея трета, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се. (Всички народни представители от мнозинството и опозицията гласуват и ръкоплескат. Оживление сред опозицията)

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„Глава IX

Прошения и жалби.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с заглавието на глава IX от правилника, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)
„Чл. 79. Прошенията и жалбите, които се поднасят на Събранията, трябва да са подписани от просителите.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с чл. 79, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранията приема.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

Чл. 80. Прощенията и жалбите, по реда на тяхното получаване в Събраниято, се вписват в особена за това книга под номер по ред, с означение името и местожителството на просителя или подателя на жалбата, датата на посъгъването и краткото съдържание на прощението или жалбата.

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с чл. 80, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

Чл. 81. Прощенията и жалбите се разглеждат от прощетарната комисия. Ако комисията намери, че прощението или жалбите не заслужават внимание, тя постановява да оскъпят без последиствие, а другите прошения или жалби, по решение на комисията, се изпращат при надпис в надлежното министерство за осветление или мнение, което трябва да отговори в двуседмичен срок.

След получаване отговорите, комисията разглежда всяко прошение или жалба и взема решение по тях.

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с чл. 81, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

Чл. 82. Ако при разглеждането на някое прошение или жалба комисията се удостовери, че просителят не се е бил отнесъл по-напред до надлежното учреждение, компетентно да се произнесе по работата, връща се на просителя чрез канцеларията на Събраниято или му се съобщава за резултата.

Тая наредба не се отнася до жалби или до прошения (петиции) за изискване изработването или изменението на някои закони.

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с чл. 82, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

Чл. 83. Прощенията, които се отнасят до внесени в Събраниято законопроекти или законодателни предложения, се препращат до оная комисия, която изучава тия законопроекти или предложения.

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с чл. 83, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

Чл. 84. Всеки петък предложенията на прощетарната комисия могат да се докладват на Събраниято, което взема по тях решение.

Ако предложението има законодателен характер, по него може да се вземе решение само по реда, посочен в глава VI от настоящия правилник.

Решенията на прощетарната комисия, които засягат интересите на съкровището или други материални интереси на държавата, се внасят в Събраниято по реда на внасянето на законодателните предложения от съответния министър. Взетите от Събраниято решения по предложение на прощетарната комисия или на съответния министър се обявяват в „Държавен вестник“ от съответния министър.

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с чл. 84, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„Глава X Дисциплина.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат заглавието на глава X, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

Чл. 85. Прекъсване на оратора, лични нападки против когото и да било, непристойно държане и постъпки, които нарушават реда на заседанието, са забранени.

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат чл. 85, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

Чл. 86. Дисциплинарни наказания, които се налагат на народните представители, са:

- а) напомнюване;
- б) забележка;
- в) изобличение;
- г) отнемане думата;
- д) отстранение от заседанието, и
- е) временно изключване от Събраниято.

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат чл. 86, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

Чл. 87. Напомнюване се прави от председателя на всеки оратор който се отклони от реда на разискванията, както и на оня, който нарушава реда на заседанието по какъвто и да било начин. Забележка и изобличение се прави от председателя на всеки оратор, който не е взел акт от напомнюването на председателя и който продължава да нарушава реда на заседанието.

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат чл. 87, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

Чл. 88. Думата се отнема на оня оратор: а) който, след като му се наложат две от предвидените по-горе наказания, не се поправи; б) който след изтичане на времето, определено от правилника, въпреки поканата на председателя да завърши, не свърши говоренето си.

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат чл. 88, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

Чл. 89. Отстраняването от заседанието става от председателя, когато народният представител, въпреки напомнюването, се държи непристойно в заседанието или, въпреки че му е отнета думата, продължава да говори.

Отстраненият е длъжен веднага да напусне заседателната зала.

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат чл. 89, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

Чл. 90. Временно се изключва от Събраниято всеки народен представител:

- а) който в течение на същото заседание бъде наказан три пъти с изобличение;
- б) който оскърби Великото народно събрание или част от него или пък председателстващия на заседанието;
- в) който оскърби Държавния глава или отпрати към правителството или към някой от членовете му обиди или заплашвания;
- г) който в заседанието на Събраниято отпрати позив към насилване или към гражданска междусоборна.

Само председателят е властен да реши дали трябва да се направи предложение за изключване провинил се народен представител.

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат чл. 90, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

Чл. 91. Временното изключване води със себе си запрещение на наказан народен представител да вземе участие в работите на Събраниято през всичкото време, за което е наложено това наказание.

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат чл. 91, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

Чл. 92. Първите четири наказания се налагат от председателя, а временното изключване се налага от Събраниято по предложение на председателя.

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат чл. 92, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

Чл. 93. В случаите на чл. 90, пунктове „а“, „б“, „в“ и „г“, временното изключване от Събраниято се налага по три заседания, включително заседанието, в което е наложено наказанието.

Временно изключеният се лишаваше от дневни пари.

Народният представител, против когото се иска временно изключване, има право да бъде изслушан или пък да упълномощи друг представител да бъде изслушан вместо него. И в двата случая защитата не може да се продължи повече от 1/4 час.

Събраниято веднага след това гласува предложението. Ако във от предвидените в настоящата глава нарушения на родният представител извърши престъпления от общ характер, а него се постъпва, съгласно решението на Събраниято и респективните закони.

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат чл. 93, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„Глава XI

Дневници.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат заглавието на глава XI, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

Чл. 94. Редактирането на дневниците на Събраниято се извършва под надзора на председателя от двама секретари, които са участвували в заседанието, и от началника на Стенографското отделение.

Поправките на фактическите грешки в окончателно третираните законопроекти, предложения и бюджетпроекти се съобщават от председателя за одобрение в едно от следващите заседания на Събраниято.

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат чл. 94, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

Чл. 95. Дневникът на всяко заседание на Събраниято съдържа:
а) датата и часа на откриването на заседанието;
б) имената на отсъстващите народни представители;
в) имената на председателя и секретарите;
г) всичко, дума по дума, което се говори и става в заседанието, и
д) взетите от Събраниято решения по всеки въпрос.
Забележка. При отнемане думата на народния представител председателят може да заповяда на стенографите да не записват речта му след отнемане на думата му, ако продължи да говори."

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат чл. 95, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

Чл. 96. Стенографските дневници за всяко заседание се приготвят от Стенографското отделение в същия или следния ден на заседанието.

Преглеждането и поправките на речите от самите оратори може да става в канцеларията на Стенографското отделение в течение на следния ден след изготвянето на дневника, подир което последният, подписан от председателствувашия заседанието, дежурните секретари и началника на Стенографското отделение, се изпраща в Държавната печатница за незабавно напечатване и разпространение.

Поправянето на речите се ограничава в свързване на мислите и изреченията и в стилистични оправяния на някои фрази. В който случай не може да се притурят неща, които не е било говорено в заседанието, или пък да се изхвърлят неща, които е било говорено."

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат чл. 96, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„Глава XII Отпуск и отсъствия.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат чл. 97, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

Чл. 97. Народен представител не може да отсъства от заседанието на Събраниято и от заседанието на комисията, в които е член, без отпуск.

Отпуск за определено време се дава от Събраниято по писмено заявление до председателя, съдържащо причините за искания отпуск.

В случай на неотложна нужда председателят може сам да разреши отпуск за време не повече от 20 дни, но е длъжен да съобщи това на Събраниято още в първото заседание след даване отпуск. По същия начин се постъпва и в комисията. След констатирано трикратно и неоправдано отсъствие на народен представител от една и съща комисия, последният се замества по надлежния ред с друг народен представител."

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат чл. 97, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

Чл. 98. Народен представител, който отсъства без отпуск, губи правото си на дневни пари за заседанията, от които е отсъствувал."

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат чл. 98, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„Глава XIII

Неприкосновеност на народните представители“

Председател Васил Коларов: Които г-да народни представители са съгласни с заглавието на глава XIII, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): В тази глава има изменения. Прибавя се един нов чл. 99, като старият чл. 99 и чл. 100 се сливат в един чл. 100. Новият чл. 99 приема следната редакция: (Чете) „Народните представители не могат да бъдат задържани под стража, нито съдени 5 дни преди откриването и през всичкото време, докато траят заседанията на Народното събрание, освен по решение на Събраниято, и то ако се обвиняват в престъпления, за които законите в страната предвиждат най-тежки наказания.“

Председател Васил Коларов: По този член са направени следните предложения:

Първо. Народният представител Тачо Даскалов прави следното предложение: Думите „Докато траят заседанията на Народното събрание“ да се заменят с думите „Докато трае Великото народно събрание“.

Второ. Народният представител Ковачев прави следното предложение: (Чете) „Народните представители не могат да бъдат задържани под стража, нито съдени 5 дни преди откриването и

през всичкото време, докато траят заседанията на Народното събрание, а при отлагане на същото, докато трае техният мандат, освен ако се обвиняват в престъпления по общия наказателен закон, за които се предвиждат най-тежки наказания. Задържането и съденето им в такъв случай става по решение на Събраниято, което трябва да бъде уведомено незабавно от прокурора.“

Има думата народният представител Тачо Даскалов.

Тачо Даскалов (к): (От трибуната) Г-жи и г-да народни представители! Намираме се пред чл. 99 от проекто-правилника за вътрешния ред на Народното събрание. От отношението, което ще вземат парламентарните групи по въпроса за имунитета на народния представител, ще зависи на какво държавническо ниво се издигат тези парламентарни групи и дали временните партийни съображения, съображения на безпринципност и злост, не стоят по-високо от интересите на родината.

Както трябва да се очаква, по чл. 99, който урежда въпроса за имунитета на народния представител, в комисията се очертах две гледища. Първото гледище — това на мнозинството от комисията — счита, че народният представител е неприкосновен, освен в случаите, когато е извършил такова престъпно деяние, за което всички — подчертано — наши закони предвиждат най-тежко наказание. Срещу това схващане се противопоставиха представителите на опозицията, които предлагат, щото народният представител да отговаря, т. е. да бъде задържан и съден само за такова извършено деяние, за което се предвижда най-тежко наказание по общия наказателен закон.

Опозиционните народни представители не се съгласяват, народният представител да отговаря за такива деяния, за които се предвижда най-тежко наказание и по другите закони в нашата страна. Съображението им е това, че другите наказателни състави, освен тия по общия наказателен закон, са били политически деяния и като такива те трябвало да бъдат изключени от проекто-правилника. Знаяно е, казват представителите на опозицията, че политическото престъпление е относително престъпление и че макар един народен представител да извърши дори и политическо убийство, то понеже най-близкият мотив на деянието му е един безкористен импулс, народният представител не бива да бъде задържан и съден. (Възражения от опозицията)

Един от опозицията: Няма такова нещо. „Работническо дело“ поддържа това.

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Тачо Даскалов (к): Това беше изказването на Йордан Ковачев в комисията. Г-жи и г-да народни представители! Нещо повече. Йордан Ковачев влидаше дори каузата на революцията. Вие сте против естественото право на революция (Възражения от опозицията), а те (Сочи опозицията) са за революцията! Това беше неговата мотивировка. Ако вървим по тази демократическа в кавички логика, то значи, много опясни престъпления, които дълбоко ще засегнат правовия ред на държавата, да останат ненаказани. Така например, какво ще кажат г-да опозиционерите, ако един народен представител се отдаде на шпионаж и измяна към своята родина (Възражения от опозицията), предава вътрешните наши позиции на врага не за пари, а просто поради политическо заселение и реакционна омраза към днешния режим? Казвам: какво ще правим с такъв Юда? Трябва ли да го скрием такъв окаян изрод зад бронята на депутатския имунитет? Къде, в коя страна има такова нещо? (Възражения от опозицията) Никъде. Как трябва да постъпим с един недостоеен член на Великото народно събрание, който предателски подава махзари до чужди сили и след това се обвързва, вдъхновява и ръководи конспиративни терористически организации... (Възражения от опозицията и ръкоплескания от мнозинството)

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Тачо Даскалов (к): ... които с убийства, палежи и бомбени атентати си поставят за цел насилственото събаряне на днешния режим? Едно такова деяние е наказуемо по чл. I от закона за защита на народната власт. (Възражения от опозицията)

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Никола Петков (ЗНП): Защо не заведете дело, щом има конспирация? (Възражения от мнозинството) Или ще се приказва само тази работа!

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Тачо Даскалов (к): Такъв народен представител трябва ли да бъде неприкосновен? Според опозицията — да.

Никола Петков (ЗНП): Ето министър-председателят е тук. И на него е дадена възможност да заповяда един процес.

Тачо Даскалов (к): Махзарът си остава махзар — едно предателско дело. (Бурни ръкоплескания и гласове „Вярно!“ от мнозинството. Възражения и тропане по банките от опозицията)

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Никола Петков (ЗНП): 1.250.000 гласа получи опозицията!

Тачо Даскалов (к): Този махзар е едно безсрамно дело. (Бурни ръкоплескания от мнозинството)

Никола Петков (ЗНП): Вашите ръкопескани нима да уплашат никого, не!

Председател Васил Коларов: (Звъни) Моля, не прекъсвайте! Имайте малко търпение!

Тачо Даскалов (к): Но, г-да народни представители, какво се цели, като се казва, че народният представител трябва да отговаря само по общия наказателен закон? (Възражения от опозицията)

Един от опозицията: (Към председателя) Г-н председателю! Отнемете му думата!

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Никола Петков (ЗНП): Г-н председателю! Вие нямате право да позволявате обиди! Вие сте длъжен да защитавате честта на народните представители!

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Никола Петков (ЗНП): Това е Ваш дълг!

Председател Васил Коларов: (Звъни) Достатъчно!

Никола Петков (ЗНП): Във Великото народно събрание няма предатели! 1.250.000 души са ни дали доверието си! (Ръкопескани от опозицията) Лесно се обвинява тук в предателство! (Продължителни викове „Долу!“ и „У-у-у!“ от мнозинството, което акламира оратора. Тропане по банките от опозицията)

Председател Васил Коларов: (Продължително звъни)

Никола Петков (ЗНП): Ако нямаше убийства, вие щяхте да бъдете едно малцинство тук! Пребихте народа! (Глъчка)

Председател Васил Коларов: (Звъни) Вие говорите за лоялност и сътрудничество, но това е лошо начало за сътрудничество.

Никола Петков (ЗНП): Как можете да позволявате на оратора да обижда народните представители!

Коста Лулчев (сЛ): Да не продължава да предизвиква.

Тачо Даскалов (к): Но, г-да народни представители, какво се цели, като се казва, че народният представител трябва да отговаря само по общия наказателен закон? Това значи да се обезпечи воденето на нелегална борба против Отечествовия фронт, сами да създадем предпоставки за външно на смут и безредие в държавата и по този начин да се дири намесата на чужди сили. И наистина от разкритите досега терористически организации ясно произлиза, че ръководещите нишки на тия организации водят до политическите централи на опозицията. Връзката на Пастухов с легионерите, . . .

Коста Лулчев (сЛ): Това е лъжа! Вие сте един провокатор! (Глъчка)

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Тачо Даскалов (к): . . . също на банката „Г. М. Димитров“ в Кюстендил с разкопките земеделци е ясно подчертана при гледане на процесите. Щом като държавата ни е нападната, то тя трябва да се брани и никакъв имунитет не бива да ѝ обвързва ръцете и да я смущава.

Коста Лулчев (сЛ): Шайкаджия!

Тачо Даскалов (к): Във връзка с имунитета на народния представител стои въпросът: трябва ли чрез правилника за вътрешния ред да се разрешава въпросът, защото правилникът дава само процесуалната страна, или пък да имаме едно препращане към търновската конституция, за да имаме материално законоположение?

От тая трибуна представителят на опозицията казва: „Търновската конституция не е отменена, тя е още в сила и трябва да се позовем на нея. Впрочем той заявя, че търновската конституция е отменена, но що се отнася до монархията, Вонази част, която говори за свободите на българския народ, конституцията е в сила. Вярно ли е това? Конституцията е юридическа база за бъдеща законодателна дейност. Тя представлява от себе си едно органическо единство и търпи влиянието, при своето оформление, на обществените отношения, на учрежденията, на класовите съотношения на силите, които я създават. Щом като по силата на събитията важни моменти от основния закон са унищожени, разпада се и неговото правно-политическо единство. За всякога е ясно, че търновската конституция е просмукана в цялата си същина от дух на монархизъм. Къде е монархът сега? На 8 септември българският народ ясно и недвусмислено изказа своята воля по този въпрос. Няма го монархът, а заедно с него си отиде и търновската конституция. (От опозицията: А-а-а!) Работата досущ прилича на една змия, на която е отрязана главата; опашката още може да мърда в предсмъртни гърчове, но от това работата не се изменя. Главата и опашката на търновската конституция беше монархът. Монархът е вече повален.

Търновската конституция не се отмени на 8 септември. На тази дата се получи само юридическото потвърждение на онова, което стана на 9 септември 1944 г. На тази дата, след като българският народ катурна фашизма и погуби събличните си в собствените си ръце,

се почна изграждането фактически на новата народна трудова конституция, която сега Великото народно събрание ще изработи. Да се твърди друго, това значи глупост и неразбиране каква дълбока преобразователна станаха в нашия цялостен живот; непроходимо невежество за разбиране на новите сили, които изскочиха на арената на нашия политически живот.

Щом като не можем да се позовем на отменената търновска конституция и нямаме още новата републиканска конституция, ясно е, логично е, че трябва в правилника за вътрешния ред за Великото народно събрание да предвидим материален текст, който да уреди въпроса, кога и при какви случаи отпада неприкосновеността на народния представител.

Нашата парламентарна група, на Работническата партия (комунисти), ще гласува предложението на комисията с още едно малко предложение, което ще направя, а именно: за да има по-голяма яснота, предлагам, щото думите „докато траят заседанията на Народното събрание“ да се заменят така: „докато трае Великото народно събрание“. Ето, г-да народни представители, излизам с туй предложение и моля да го гласувате. (Ръкопескани от мнозинството)

Председател Васил Коларов: Има думата народният представител г-н Йордан Ковачев. (Пререкания между мнозинството и опозицията)

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Йордан Ковачев (ЗНП): (От трибуната, Посрещнат с ръкопескани от опозицията) Г-жи и г-да народни представители! Разискванията, които станаха в пленума, и мненията, които се размениха в комисията, изтъкнаха на преден план като един от най-важните въпроси във връзка с правилника за вътрешния ред на VI Велико народно събрание и въпроса за парламентарния имунитет на народния представител.

Георги Димитров (к): Казахме, че не е VI Велико народно събрание.

Йордан Ковачев (ЗНП): Много съм благодарен на уважаемия г-н Георги Димитров, защото тъкмо на неговия апостроф, направен при речта на другаря Държански, щях да се позова, за да очертая още повече важността на членове 99 и 100; да се види до каква степен трябва да бъдем зорки, когато ще трябва да гласуваме неприкосновеността на народния представител, докато той заседава в това Народно събрание — за нас шесто за г-н Георги Димитров първо.

Георги Костов (к): Единствено, историческо.

Георги Димитров (к): Единствено, историческо Велико народно събрание.

Йордан Ковачев (ЗНП): Както преждеговориха, г-н Тачо Даскалов, така и другият оратор от мнозинството, г-н Атанас Минков, обявиха търновската конституция отменена en bloc, отменена изцяло, без до ден днешен да е оловестен, да е публикуван, да е обнародван какъвто и да е закон или конституционен акт, с който конституцията да бъде отменена.

Министър Антон Югов: Законният акт е 9 септември! Не Ви харесва този акт! (Ръкопескани от мнозинството)

Крум Славов (сЛ): и Ангел Держански (ЗНП): (Възразяват)

Йордан Ковачев (ЗНП): Г-жи и г-да народни представители! На 9 септември беше последван от 17 септември, когато беше прочетена програмата (Ръкопескани от опозицията) в която на първо място е казано, че се възстановяват конституцията и правата и свободите на българския народ. (Ръкопескани от опозицията)

Другарки и другари! (Смях всред мнозинството) По-новият акт ли има сила или по-старият; по-новият акт ли остава в сила или по-старият?

Един от комунистите: Не формалният, а революционният акт!

Един от мнозинството: На 8 септември свиреха сирените и ти разгонваше стачниците.

Йордан Ковачев (ЗНП): Лъжа, лъжа! На 6 септември аз ходатайствах за пускането на другаря Димитър Георгиев.

Георги Костов (к): На 6 септември ти имаше възможност да ходатайстваш? На кого служеше тогава?

Йордан Ковачев (ЗНП): Тогава беше министър Димитър Гичев.

Георги Костов (к): Кой разгоня демонстрацията на пловдивските работници?

Йордан Ковачев (ЗНП): Никой друг, освен онзи, който я е разгонил, но не и аз. (Ръкопескани от опозицията)

Георги Костов (к): Поручик Йордан Ковачев.

Йордан Ковачев (ЗНП): Другарки и другари! (Смях и оживяване всред мнозинството) В комисията д-р Минчо Нейчев отиде още по-далече. Той заяви, че конституцията е отменена и че този, който иска да бъде възстановена, дори в частта, която гарантира правата и свободите на човека, той иска връщането на фашизма.

Рада Носва (к): Ти какъв си?

Йордан Ковачев (ЗНП): Следователно нашите учредители някога в Търновското велико народно събрание са учредили основито на фашизма, когато той се роди едва след европейската война, след 1919 г.

Може ли да се приеме една такава логика за задължителна и може ли да не се счита, че обсъждането важността на членове 99 и 100 ни налага да бъдем съвършено спокойни и трезви и да заместим с нещо по-добро онова, което едните смятат за несъществуващо, а другите смятат, че съществува? Следователно в правилника трябва да се създаде онова, което се прие и в комисията — една материална мярка, едно положително мерило, а не само един процесуален текст. За съжаление, само процесуален текст има и в проекта за конституцията, в чл. 24, в който е казано, че народните представители не могат да бъдат задържани и срещу тях не може да се възбужда наказателно преследване без съгласието на Народното събрание, а ако то не заседава, без съгласието на председателството му. Почти същият е текстът и на чл. 52 от съветската конституция.

Всички други конституции обаче, тъй както са израснали в дълга еволюция и епохални борби, съдържат в себе си гаранции не само процесуални, но и гаранции материални, макар те да са се развивали по различен начин.

В Франция още в първия момент, когато народната власт, когато Народното събрание в 1789 г. влезе в борба с кралската власт, беше провъзгласена пълната неприкосновеност на представителите на народа. В 1790 г. беше постановено едно ограничение само за *flagrant délit*, само за заварено престъпление. Можеше в такъв случай един представител да бъде задържан, обаче да бъде задържан, след като се уведоми парламентът, за да даде своето съгласие за туй. По-нататък, в 1875 г. в френската конституция, която е съвременника на нашето Учредително събрание, се приема за представителите на двете камари, каквито вече съществуваша, да се считат неприкосновени през сесията, освен с разрешение на камарата, в която участвуват, и с изключение на случаите на заварено престъпление. Обаче и тогава задържането и преследването на член на която и да е от двете камари спира през сесията и за цялото ѝ траене, ако камарата го изиска. Онези, които може да си припомним текстовете на членове 95 и 96 от нашата конституция, ще видят колко голямо сходство има между предписанията на френската конституция и онова, което нашите учредители в Търново създадоха.

В Англия, другарки и другари, (Смях и оживление сред мнозинството) не само народните представители, но и домашните и имотите на народните представители са били недокосваеми. И след векова еволюция се стигна до следното ограничение: днес Камарата решава суверенно, дали да разреши или да откаже продължението на едно преследване, което може да бъде започнато, ако народният представител се обвинява в заварено престъпление от общ характер.

В Съединените щати има гаранция още по-предметна. Там е казано, че може да се преследва сенатор и народен представител само в случай на измяна, предателство и безредици, смущаващи гражданския мир. Значи, отива се не до посочване на закон, но до определяне на престъпни състави.

В Швейцария, г-да народни представители, в федералния закон от 1851 г., съвременник на нашата търновска конституция, съвременник на нашето Учредително събрание, не се допуска арестуването на народни представители за престъпления, които нямат нищо общо с техните функции, освен с разрешение на Събраниято, към което те принадлежат. Чл. 2 на същия федерален закон казва, че никой не може да бъде задържан без разрешение на събраниято. В случай на заварено престъпление полицията го задържа и го поставя на разположение на федералните власти, които решават, трябва ли задържането да продължи или не.

В Белгия също така терминът „престъпление“, както и в френската конституция от 1875 г., е заменен с *matière de répression*, което има абсолютно същото значение.

Австрийската конституция от 1857 г., съвременника на нашето Учредително събрание, дава право да бъде задържан един народен представител за заварено престъпление по наказателния закон, но и тогава незабавно трябва да бъде уведомен председателят на Народното събрание.

В Норвегия чл. 66 от конституцията каза, че един народен представител може да бъде задържан само за заварено престъпление.

Какви са, другарки и другари, г-жи и г-да народни представители, ...

Един от мнозинството: Недей фарисействува сега!

Йордан Ковачев (ЗНП):... общите гаранции, които се съдържат в разните конституции? Първо, посочване направо на престъпните състави, за които депутатът може да бъде задържан. Това е само в конституцията на Съединените щати. Второ, посочване на общия наказателен закон заедно с размерите на наказанието и загараността на престъплението, но пак по решение на събраниято, в които депутатът участва. Това е в Франция, Белгия, България, Австрия и т. н. Трето, изключване на всички деяния по всички закони, освен във връзка с функциите на депутата — в Швейцария. Четвърто, изключване всички деяния по всички закони, освен за заварено престъпление — в Норвегия и, пето, конституция без материални гаранции, а задържане и съдене само по решение на събраниято, което е властно и за едно обикновено деяние да предаде на съд провинил се член на дадено законодателно събрание.

Следователно, когато ние ще искаме да усъвършенствуваме нашата демокрация, когато ще искаме да я издигнем — според пре-

тенциите на мнозинството — по-горе от монархическата демокрация, ние не трябва да влошаваме, а трябва да подобрим гаранциите, които старата конституция даваше на народния представител. И тъй като има стара максима: „Кимде калъч, о Сюлюман“ — онези, които упражнява, той налага своето гледище — ние сме длъжни, понеже мнозинството счита конституцията за отменена, да дадем материални гаранции поне толкова, ако не повече от съдържащите се в текстовете на членове 95 и 96 на търновската конституция.

Но нека ви припомним, г-жи и г-да народни представители, че имунитетът на народния представител не е толкова насочен срещу престъпната воля или престъпната природа на кой да е представител на едно законодателно събрание. Не, обществото има достатъчно средства, за да се брани от един индивид, изпаднал в престъпление и по-сещ го вътре в своята природа. Онова, което се цели с имунитета на народния представител, това е той да бъде защитен срещу произволите на изпълнителната власт. (Ръкоплескания от опозицията) Защото във времена на острастени борби; във времена, когато политическите борби се водят не с мъдрост, а със страсти; тогава, когато личността на политическия противник следва да бъде очернена; когато се следва дори практиката на удирнето на най-големите от представителите на противната политическа мисъл; тогава когато се прилага срещу едни или други създаването на изкуствени процеси — система Фуше (Ръкоплескания от опозицията); тогава когато в своето многовековно страдание българският народ се е убедил и възприел турската пословица: „Когато ти е кадията даваджия, Господ да ти е яръмджия“ (Ръкоплескания от опозицията) — тогава трябва да имаме известни текстове, напълно осигуряващи неприкосновеността на народния представител. И онова предложение, което нашата парламентарна група прави, е в пълно съгласие с досегашния текст на конституцията, без да прибавя нищо повече, освен да изясни онези нейни термини, които ни въвеждат в известно двусмислие. В конституцията е употребен изразът „криминален характер“ който сега заменяме с думите „по общия наказателен закон“. Защото, съгласно представите на правото и знанието, криминалност или престъпност — това са антисоциалните качества, вродени в индивида, срещу които обществото се бори. Но едно деяние може да бъде възведено до политическо престъпление, може да бъдат съзидани съответни наказателни състави съвършено за временни нужди и народният представител да бъде zlepоставан по всякакъв начин.

Г-жи и г-да народни представители! Наред с текста на чл. 99, поради сливането му с чл. 100, налага се да разгледам — ако ми позволите г-н председателят — и второто предложение във връзка с чл. 100, а именно гарантиране безотговорността за мнения и твърдения, които народният представител е изказал в Парламента. В чл. 24 на проекто-конституцията на мнозинството се съдържа тази гаранция, защото във втората му алинея е казано, че народните представители не отговарят наказателно за изказани от тях мнения в Народното събрание. Но ако ние приемем това сливане на текстовете, което се предлага от докладчика; ако ние приемем членове 99 и 100, тъй както са редактирани в самия проекто-правилник, ние ще оставим народните представители под ударите на всички закони, които сега са в сила, и за мнения и твърдения, за обикновени преценки, за неща, които могат да бъдат считани за уроняващи достойнството и доверието в едно правителство, и още в другия ден, след като се свършат заседанията на Народното събрание, да бъдат теглени под отговорност, защото давяността за наказанието, което се налага за тези престъпления, ще продължи и отгътък мандата на Великото народно събрание.

Следователно, г-жи и г-да народни представители, второто ми предложение за редактиране на чл. 100 гласи: „За мнения и твърдения, изказани в заседанията на Народното събрание, народните представители не могат да бъдат държани отговорни никога“. В пълно съгласие с проекта и поради това междувременно, в което ни поставя тълкуването на актовете, които са станали днес — че те са отменили търновската конституция — всички хора на здравия разум са задължени да създадат необходимата гаранция по отношение на имунитета чрез материални мерила, с които може да се констатира дали действително този имунитет следва да бъде адигиан. Това ще представлява от себе си една опора за народния представител и една резерва, към която той ще прибегва, когато знае, че той е отговорен при тези и тези случаи по закона. И второ, за изказване мнения и твърдения той трябва да бъде съвършено свободен, защото един конституционен акт, един основен закон не може да бъде създаден без свободна съвест, без свободно съзнание, без свободна воля. Това е императивна нужда на правялника.

Нашата група настоява, за достойнството на Великото народно събрание, всички да се съгласим със съответните текстове които са предложени, за да не влошим положението в сравнение с търновската конституция, и за да бъдем в съгласие с втората алинея на чл. 24 от проекто-конституцията, представен от мнозинството.

С тези думи подкрепям и поддържам предложението, тъй както са направени, за промяна в членове 99 и 100 от правилника за вътрешния ред на Великото народно събрание, (Ръкоплескания от опозицията)

Георги Димитров (к): Може ли г-н Ковачев да каже от името на коя парламентарна група говори от този трибуна?

Йордан Ковачев (ЗНП): На Българския земеделски народен съюз — Никола Петков. (Ръкоплескания от опозицията)

Докладчик д-р Иван Пашов (к): Г-жи г-да народни представители! Дължен съм да дам кратки обяснения по новия чл. 99 от правилника, който комисията предлага на обсъждане на почтателното Велико народно събрание. По тази глава и по този текст в комисията станаха извънредно големи дебати, обсъждания, разск-

вания и т. н. Трябва също така да подчертая, че по настояване от представителите на опозицията мнозинството от членовете на комисията се съгласиха да бъде вмъкнат този нов член 99. Само че представителите на опозицията искаха да се даде малко по-друга редакция на текста, където се говори за „най-тежки престъпления“, искаха да вмъкнем да се каже, какво, че се отнася само за тежки престъпления, предвидени в наказателния закон.

Г-жи и г-да народни представители! Аз съм длъжен също така да подчертая, че представителите на опозицията и техният оратор в комисията изказаха съвършено други мисли и развиха там една теория, която граничи до абсурд. Те са си прави да я поддържат, защото те искат да се оградят, да бъдат свободни, да могат, така да се каже, да си разиграват коня, да тормозят Великото народно събрание, да вършат престъпления (Възражения от опозицията), без да може някой да ги наказва. Те например развиха теорията — което се подчерта и от преждеговорившия народен представител Тачо Даскалов — че по силата на този правилник, така както се редактира, забранява се на г-дата от опозицията правото на революция! (Възражения от опозицията) Не можели да правят революция! (Веселост)

Георги Костов (к): Разбирай: контра-революция.

Министър Антон Югов: Само че тази лъжица не е за тяхната уста.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): Но, уважаеми г-жи и г-да народни представители, те отидоха по-далеч и казват: народният представител не отговаря за политически убийства.

Георги Костов (к): Защото ги организират.

Някой от опозицията: Това не е вярно.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): Значи, трябва да им създадем в правилника такива положения: един народен представител от опозицията може да се яви тук с един пистолет и да ни стреля, но да не отговаря, защото е народен представител и има имунитет! (Възражения от опозицията)

Димитър Георгиев (к): Или да води някоя разбойническа банда, да върши политически убийства. (Възражения от опозицията)

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Докладчик д-р Иван Пашов (к): Или може, г-н Ковачев, който развиваше тази теория, да излезе оттук, и когато срещне някой политически противник от другото крило на Земеделския съюз, свободно и спокойно да го застреля с пълно съзнание, че той не отговаря по законите на страната. (Възражения от опозицията)

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Димитър Ганев (к): Не „от другото крило“, а който не е от съдружията на Никола Петков.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): Ето до какъв абсурд те идват

Един от опозицията: Това е провокация.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): Тук се подчерта дебело: може ли например един народен представител, който си е задал за цел да създава организация, за да събара властта на народа, да бъде неоповорен? Че къде е това село без кучета, има ли го нийде в света? (Ръкоплескания от мнозинството. Възражения от опозицията)

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Докладчик д-р Иван Пашов (к): Това искат господата да бъде прокарано в този правилник. (Възражения от опозицията)

Председател Васил Коларов: (Звъни)

Докладчик д-р Иван Пашов (к): Г-жи и г-да народни представители! Текстът на чл. 99, който се предвижда сега в този правилник, е от материално естество, но ние се съгласихме да го поставим в правилника, защото ние сме, така да се каже, в един преходен период до гласуването на новата конституция. Ние поставихме този текст във връзка с другите процесуални текстове, които следват надолу, за да дадем пълна гаранция за свободата на народния представител и за да видят господата от опозицията, че действително неприкосновеността на народния представител е напълно гарантирана. (Ръкоплескания от мнозинството)

Ето защо, по тези съображения, поддържам текста на новия чл. 99 така, както е предложен. Но трябва да ви заявя, че за да бъдем още по-конкретни, от името на комисията аз се съгласявам с онези замествания на думи, които народният представител Тачо Даскалов предложи. Тогава чл. 99 ще добие следната редакция: (Чете) „Народните представители не могат да бъдат задържани под стража, нито съдени пет дни преди откриването и през всичкото време до закриването на Великото народно събрание, освен по решение на Събранията, и то, ако се обвиняват в престъпления, за които законите в страната предвиждат най-тежки наказания“.

Трябва също така, да добавя, че неоснователно е твърдението на г-н Ковачев, че тук администрацията щяла да се мези, да задържа и т. н. (Възражения от опозицията) Задържането става по предложение на прокурора, с решение на Великото народно събра-

ние. Събранията е, което ще реши, дали народният представител може да бъде задържан или не. (Възражения от опозицията)

Председател Васил Коларов: (Звъни) Ще поставя на гласуване новия чл. 99, така както го докладва докладчикът, с измененията, които той внесе в текста. Моля г-да народните представители, които приемат този нов чл. 99 от правилника, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): Както ви съобщих още в началото на докладването на тази глава, текстовете на чл. 99 и 100 се сливат в един чл. 100, който добива следната редакция: (Чете)

„Чл. 100. Искането да се задържи под стража един народен представител във време на сесия се отправя до председателя на Събранията, който го съобщава в първото му заседание. Книжката по искането се изпращат веднага и без разискване в комисията по Министерството на правосъдието, за да се произнесе, дали има основания за уважение на искането.“

Докладът на комисията се представя на Събранията в определен от него срок.

Когато някой народен представител е задържан преди откриването на сесията или през време на сесията, книжката за задържането се съобщава незабавно на Великото народно събрание за разглеждане основателността на задържането. Събранията решава по реда, указан в този член, да се освободи ли такъв народен представител или да се задържи под стража“.

Това е текстът, а ние вече имаме и практика по него.

Председател Васил Коларов: Г-н Ковачев е направил предложение и по чл. 100. Той разви своите съображения по него, обаче това предложение няма нищо общо с материята, която се третира в този член. Неговото предложение гласи: „За мнения и твърдения, изказани в Народното събрание, народните представители не могат да бъдат държани отговорни никога.“

Йордан Ковачев (ЗНП): Понеже се анулира чл. 100, г-н председателю.

Председател Васил Коларов: Значи, това трябва да бъде нещо самостоятелно.

Йордан Ковачев (ЗНП): Г-н председателю! Ако ми дадете думата, ще изясня.

Председател Васил Коларов: Вие говорихме по този въпрос.

Йордан Ковачев (ЗНП): Чл. 100 се анулира, според предложението на комисията.

Председател Васил Коларов: Той се докладва сега.

Йордан Ковачев (ЗНП): Г-н докладчикът заяви, че двата текста — на членове 99 и 100 — се сливат в един и чл. 100 се премахва.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): Чл. 99 е нова редакция, а членове 99 и 100 образуват един чл. 100.

Йордан Ковачев (ЗНП): Обаче глава XVI, дял 2, на търновската конституция между другите гаранции за имунитета на народния представител съдържа и предписание за освобождаване от отговорност за мнения и твърдения, изказани в Парламента.

Председател Васил Коларов: Това е само по себе си. Това го има и в проекто-конституцията.

Йордан Ковачев (ЗНП): Но понеже между двете конституции няма гаранция, следва да бъде минато.

Председател Васил Коларов: Ще гласуваме чл. 100, тъй както се докладва и както е приет от комисията. Моля г-да народните представители, които са съгласни с чл. 100 от проекто-правилника, тъй както бе докладван, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се. (Към Йордан Ковачев) Вашето предложение може да бъде само нов член.

Йордан Ковачев (ЗНП): Нов член.

Председател Васил Коларов: Има думата г-н докладчикът да вземе отношение към предложението.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): Какво е предложението?

Председател Васил Коларов: „За мнения и твърдения, изказани в Народното събрание, народните представители не могат да бъдат държани отговорни никога.“

Докладчик д-р Иван Пашов (к): Г-жи и г-да народни представители! С това предложение се цели, онова, което не беше прието, да може по друг път да бъде прокарано. Аз не съм съгласен да бъде прието това предложение.

Крум Славов (СЛП): Вие имате разбиране, че за мнение на народен представител, което не съответствува на господстващото схващане, той може да бъде държан отговорен?

Докладчик д-р Иван Пашов (к): Мисленето е това, че вие искате през всичкото време да тормозите работата на Великото народно събрание.

От опозицията: Това не е вярно.

Председател Васил Коларов: Има думата народният представител Георги Димитров.

Георги Димитров (к): (От трибуната) Аз мисля, че от целия текст на нашия правилник, от досега приетите членове и от целия негов дух произтича ясно и категорично, че народният представител във Великото народно събрание има право безнаказано — но на своя морална и политическа отговорност пред народа — да изказва свободно своите мнения, съображения, да прави предложения.

От опозицията: Браво! Това искаме.

Георги Димитров (к): Преследване ще има за действия против законите, . . .

От опозицията: Това е друго.

Георги Димитров (к): . . . за действия против властта на народа. Говори се за депутатския имунитет, в какви рамки, в какви форми се гарантира. В проекта за новата конституция има такъв пункт. Той ще бъде окончателно оточен. Ако е необходимо, ще бъде и усилен. Аз мисля, че е целесъобразно, с нищо не противоречи на нашия правилник, ако изрично се каже още сега в него — не само в бъдещата наша конституция — че за мнения, съображения и предложения, направени от народния представител във Великото народно събрание, той не отговаря. (Ръкоплескания от опозицията и част от мнозинството) Той отговаря пред народа. (Ръкоплескания и гласове „Браво!“)

Председател Васил Коларов: (Звъни) Поставям на гласуване чл. 100а: „За мнения и твърдения, изказани в Народното събрание, народните представители не могат да бъдат държани отговорни никога.“

Моля г-да народните представители, които са съгласни с така прочетения текст на чл. 100а, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се. (Ръкоплескания от опозицията)

Докладчик д-р Иван Пашов (к): Г-жи и г-да народни представители! Оттук нататък всичко върви по мед и масло, няма изменения и допълнения. Трябва да ви кажа, че всички текстове са приети единодушно в комисията.

Георги Димитров (к): Ще ги видим сега, какво ще правят.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): Ще ги видим, какво ще правят. В заглавието на глава XIV има само едно малко изменение — валичава се думата „Вътрешна“ и става така: (Чете)

„Глава XIV

Охрана на събранието.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които приемат заглавието на гл. XIV, както се докладва, да вдигнат ръка. Мнозинство. Приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„Чл. 101. Председателят се грижи за сигурността на Събранието и на членовете му.“

По предложение на председателя, Събранието само решава какви мерки да се вземат и приложат за тази цел.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с чл. 101, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„Чл. 102. Никое външно лице, под никакъв предлог, не може да влезе в заседателната зала на Събранието във време на заседание.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с чл. 102, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„Чл. 103. Посетителите на ложите и галериите, които не се държат прилично, нарушават тишината или дават знак за одобрение или неодобрение към това, което става в Събранието, се изваждат веднага навън от заседанието на Събранието по заповед на председателя.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с чл. 103, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„Чл. 104. Входните билети за всяко заседание се дават на посетителите от началника на канцеларията на Събранието по нареждане на министрите или по искане и под отговорност на народен представител.“

Само представителите на печата имат право на постоянни билети. Билетите за дипломатическата ложа са на разположение на министъра на външните работи и на изповеданията.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с чл. 104, да вдигнат ръка. Мнозинство приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„Глава XV

Вътрешна администрация на Събранието.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с заглавието на глава XV, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„Чл. 105. Председателят има висшето ръководене и контрол на всички служби на Събранието.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с чл. 105, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„Чл. 106. Службите на Събранието са: председателството със секретариата; квестура, канцеларията на Събранието, Стенографското отделение, сметководството и библиотеката.“

За всяка от тия служби бюрото на Събранието ще изработи отделни правилници, като се имат пред вид наредбите, изложени в настоящия правилник.

Всички служби са подчинени на председателя. Назначението, уволнението, повишението и наказанието на служителите при Събранието става от председателя.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с чл. 106, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„Чл. 107. Сметководството действа съгласно отнасящите се до него закони и правилници.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с чл. 107, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„Чл. 108. Назначен на служба при Събранието може да бъде само онзи кандидат, който отговаря на предвидените в закона за държавните служители и в правилниците за службите при Великото народно събрание условия.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с чл. 108, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„Глава XVI

Библиотека на Събранието.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с заглавието на глава XVI, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„Чл. 109. В бюджета на Събранието се предвижда всяка година сума за доставяне книги, периодически списания и вестници за библиотеката. Откупуване на повече броя от една книга с цел за подпомагане писатели не може да става.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с чл. 109, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„Чл. 110. Доставка на книги и пр. става по нареждане на председателя на Великото народно събрание.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с чл. 110, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„Чл. 111. Нито една книга, списание и вестник не може да се изнася от Събранието, освен срещу разписка от заявителя и с разрешение от началника на канцеларията.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с чл. 111, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„Чл. 112. Във време на сесия излизането на книги е забранено, а в читалнята на Събранието могат да влизат и да вземат книги от библиотеката само министрите и народните представители.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с чл. 112, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„Чл. 113. В началото на всеки законодателен период от канцеларията на Събраниято се раздава на всеки народен представител по един брой от избирателния закон, закона за бюджета, отчетността и предприятията, правилниците на Събраниято и каталога на книгите на библиотеката.

Освен това на всеки народен представител се праща „Държавен вестник“, заедно с дневниците на Събраниято за през текущата легислатура.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с чл. 113, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„Глава XVII

За изменение на правилника.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с заглавието на глава XVII, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Докладчик д-р Иван Пашов (к): (Чете)

„Чл. 114. Настоящият правилник може да се допълни и измени, ако 1/4 от народните представители внесат проект за това.

Председател: **ВАСИЛ П. КОЛАРОВ**

Такова предложение се напечатва и разглежда от Събраниято по реда, определен за разглеждане на законопроект.“

Председател Васил Коларов: Моля г-да народните представители, които са съгласни с чл. 114, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

С това привършихме гласуването член по член всичките постановления на правилника за вътрешния ред на Великото народно събрание.

Ще го поставя на гласуване изцяло.

Моля г-да народните представители, които са съгласни с такъв приетия член по член правилник за вътрешния ред на Великото народно събрание, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се. (Ръкоплескания от мнозинството)

Г-да народни представители! След приемане на правилника можем да пристъпим към окончателното конституиране на бюрото на Народното събрание, а така също и към избор на предвидените в правилника комисии.

В утрешното заседание на дневен ред ще бъде:

1. Избор на допълнителните членове на бюрото — подпредседатели, секретари и квестори, съгласно правилника.

2. Избор на предвидените в правилника комисии, а именно: комисия конституционна, комисия по проверка на изборите, комисия бюджетарна, комисия прошеатарна и комисии по всяко министерство.

Моля парламентарните групи да представят в канцеларията на Народното събрание до утре, 12 ч., списъци на техните кандидати за членове в изброените комисии, като имат пред вид постановлението на правилника, че числото на техните представители в комисии ще бъде, по възможност, пропорционално.

Заседанието се вдига.

(Вдигнато в 17 ч. 15 м.)

Секретари: { **ИОРДАН ЧОБАНОВ**
ЯНИ ЯНЕВ

Началник на Стенографското отделение: **ТОДОР АНГЕЛИЕВ**